

[Glistrup]

Jeg vil henstille, at man overvejer, om det kan være rigtigt at have en skæringsdato midt i et indkomstår – det giver bevismæssige problemer, som denne lille sag faktisk ikke er værd – og at man derfor i stedet for at sige 11. april siger 31. december 1980. Hvis man ikke vil gå så langt hos de konservative, vil jeg i hvert fald henstille til dem, at de foreslår noget, der ikke knyttes til tredje behandling her i tinget, men knyttes til offentliggørelsen i Lovtidende. Det er trods alt et godt princip, at borgerne skal have haft mulighed for at se det i Lovtidende, at de ikke skal følge med i, hvad der eventuelt kommer til tredje behandling den ene eller anden dag. Det kan dreje sig om en halv snes dage, alt efter om man siger dagen for offentliggørelsen i Lovtidende eller 4–5 dage efter.

Men under alle omstændigheder må jeg erkende, at ud fra de synspunkter, jeg har gjort rede for her, er de konservatives forslag bedre end ministerens, så de konservative kan under alle omstændigheder, hvad enten de formulerer deres forslag på den ene eller den anden måde, regne med vor støtte til ændringsforslaget ved tredje behandling. Men mon ikke man skulle overveje, om man ikke skulle trække det nogle dage ud over den 11. april – det skal dog trods alt først formuleres i løbet af en dag eller to?

Hr. Bernhard Baunsgaards betragtning om, at de fattige, der låner penge, skal behandles hårdere end de rige, der flyder i penge og kan disponere over deres egne midler, synes jeg ærlig talt ikke der er meget moral i. Det har meget lidt med dette lovforslag at gøre, for det er jo slet ikke det kriterium, som er inde i finansministerens lovforslag. Derfor rammer hr. Bernhard Baunsgaard med de radikales sædvanlige evne helt ved siden af plet, når han giver den begrundelse for at ville stemme for forslaget.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg kan ikke følge hr. Glistrup i at foreslå, at loven først skal have virkning fra udgangen af dette år. Der er en gammel regel om, at det er datoen for offentliggørelsen i Lovtidende, der er afgørende for, hvornår en lov får retskraft. Der skal bare være en klar regel, så man kan sige, at folk har været ganske klar over, hvad de indlod sig på, og det kan lige så godt være vedtagelsen af loven

ved tredje behandling her i tinget. Men vi kan jo se, hvordan vi udformer ændringsforslaget, vi vil gerne se det gennemført.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget om en ny affattelse af § 2 forkastedes, idet 12 stemte for, 99 imod; 5 stemte hverken for eller imod.

§ 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af tilsynet med undervisningsudsendelser.

[Af Mimi Jakobsen (CD) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 78. Fremsat 11/3 80).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at det lovmæssige grundlag for den bestående ordning med hensyn til undervisningsafdelingen i Danmarks Radio findes henholdsvis i radiolovens § 15 og i lov om landscentralen for undervisningsmidler, § 6.

I radioloven er det bestemt, at der af statskassen kan stilles midler til rådighed for

[Undervisningsministeren]

Danmarks Radios virksomhed på visse områder, herunder især undervisningsområdet, og aftale om vilkårene herfor træffes mellem kulturministeren, radiatorådet og vedkommende fagminister. Ved en sådan aftale kan radiolovens § 9 om radiatorådets programansvar fraviges

Formanden:

Kan vi ikke få lidt mere ro, navnlig i nærheden af talerstolen af hensyn til ministeren.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

. . . . En sådan aftale er med virkning fra 1. april 1976 indgået med undervisningsafdelingen i Danmarks Radio. Aftalen er i januar 1976 tiltrådt af radiatorådet samt af kulturministeriet og undervisningsministeriet, og aftalen er i øvrigt senere revideret og tiltrådt af de samme parter i oktober 1979. For undervisningsministeriet er hjemmelen til at træffe denne aftale at finde i landscentrallovens § 6, hvorefter undervisningsministeren efter indstilling fra landscentralen kan indgå aftale med Danmarks Radio m. fl. om levering af programmateriale.

En af forudsætningerne for den nyordning omkring undervisningsudsendelser i radio og TV, som blev vedtaget her i salen i 1975 med loven om landscentralen for undervisningsmidler, var radiokommissionens enstemmige forslag fra 1970 om, at undervisningsudsendelser i radio og TV skulle overgå fra licensfinansiering til statsfinansiering over undervisningsministeriets budget. Denne tanke blev indarbejdet i det lovforslag om en landscentral for undervisningsmidler, som blev fremsat her i tinget i februar 1973. Lovforslaget var oprindeligt udformet således, at det var overladt til landscentralen – nærmere bestemt dens styrelse – selvstændigt inden for den givne økonomiske ramme at indgå aftaler med Danmarks Radio, statens filmcentral eller andre producenter om fremskaffelse af programmateriale til undervisningsformål. Det endelige ansvar for programmateriale skulle altså ligge hos landscentralens styrelse. Her må jeg dog nok gøre den bemærkning, at ministeriet var tiltænkt 5 af de 9 styrelsespladser og dermed altså sikret et flertal. Nærmere om forholdet til Danmarks Radio hedder det i bemærkningerne, at landscentralen på undervisningsministeriets

vegne indgår aftale om levering af programmateriale m.m., som Danmarks Radio derefter har ansvaret for produktionen af såvel kvantitativt som kvalitativt.

Under behandlingen af lovforslaget blev konstruktionen imidlertid ændret, sådan at ministeriet med kun 4 af 9 pladser blev bragt i mindretal i styrelsen, men til gengæld blev styrelsens kompetence med hensyn til at indgå aftaler om programproduktion reduceret til en indstillingsret til ministeren, som fik ansvaret for den endelige godkendelse. Ændringen var begrundet i ønsket om at understrege centralens karakter af et forbrugerstyret organ. At der med denne ændring skete en forskydning af programansvarets placering fra styrelsen til ministeren, synes ikke at være gjort til genstand for nogen særskilt overvejelse.

Spørgsmålet om indgåelse af aftaler med Danmarks Radio blev efter forhandling med institutionen løst ved en generel aftale, ifølge hvilken der igen træffes aftale for et finansår ad gangen i form af godkendelse af et forslag til sæsonplan for programvirksomheden i Danmarks Radios undervisningsafdeling, sådan som det på forbrugernes vegne indstilles af landscentralens styrelse. Sæsonplanen indeholder for hvert enkelt program eller hver enkelt programserie en kort angivelse af indholdet og omfanget i sendetid.

Ifølge den generelle aftale har undervisningsministeren den øverste ledelse af og tilsynet med Danmarks Radios undervisningsafdelings virksomhed, ligesom ministeren har kompetence til at fastlægge de almindelige retningslinjer for denne afdeling. Herved har ministeren dog forpligtet sig til i videst muligt omfang at følge de retningslinjer, der i øvrigt gælder for Danmarks Radios programvirksomhed. Uanset at undervisningsafdelingen i programspørgsmål, er ansvarlig over for undervisningsministeriet, er afdelingen i organisatorisk henseende en del af Danmarks Radio med ansvar over for Danmarks Radios driftsledelse og radiatorådet.

Som det fremgår, har ministeren altså, hvad angår programansvaret, overtaget radiatorådets funktion for undervisningsafdelingens vedkommende. Radiorådet efterlever sit programansvar ved efterkritik, og det skal ifølge sin forretningsorden ikke godkende sæsonplanen for de afdelinger, det har ansvaret for, men modtager den til orientering.

[Undervisningsministeren]

I modsætning hertil skal undervisningsministeren efter indstilling fra landscentralens styrelse godkende undervisningsafdelingens sæsonplan, hvilket sker i en forholdsvis summarisk form. Programansvaret efterleves derefter på samme måde, som det er tilfældet med radiorådets ansvar, det vil sige ved efterkritik, således at ministeren tager stilling til kritik eller klager over programvirksomheden. Det er herefter Danmarks Radio – altså undervisningsafdelingen – som har ansvaret for den videre behandling af kritikken over for Danmarks Radios driftsledelse og radiorådet. Det er denne opfattelse af ansvarsforholdet, som ligger bag de svar, som både min forgænger og jeg ved et par lejligheder har afgivet her i tinget, når der har været rejst kritik af enkeltudsendelser.

Ordningen er ikke uden problemer, hvilket erfaringen har vist, men problemernes antal har været meget lille i de år, ordningen har fungeret. Jeg har i december 1979 nedsat et udvalg til nærmere at gennemgå og vurdere virksomheden i landscentralen for undervisningsmidler og bedt om, at det fremkommer med forslag om eventuelle ændringer.

Det forslag, vi har til behandling her i dag, berører efter mit skøn på afgørende måde de problemer, som dette udvalg beskæftiger sig med. Ansvarsproblemet vedrørende undervisningsudsendelserne kan ikke isoleres fra finansieringsproblemer eller fra problemer vedrørende forholdet til statens filmcentral, som vi har en helt parallel konstruktion med. Det vil derfor efter min mening være forkert at træffe en afgørelse uden at have et gennearbejdet grundlag, som jeg forventer at få fra dette udvalg, og jeg kan derfor ikke anbefale det foreliggende forslag.

Jimmy Stahr (S):

Jeg kan helt tilslutte mig undervisningsministerens sidste ord om, at der udmærket kan være nogle problemer i dette, og spørgsmålet om ansvarsforholdet kan måske også trænge til at blive gennemset. Men når vi nu har nedsat et udvalg, der er i gang med sit arbejde, finder jeg det rimeligst at vente med at gå videre med arbejdet, indtil vi har hørt fra det pågældende udvalg, og indtil da må jeg afvise forslaget.

Ølgaard (V):

Venstre har ved adskillige lejligheder modsat sig den eksisterende ansvarsfordeling vedrørende Danmarks Radios undervisningsudsendelser. Vi finder derfor ikke, at den seneste aftale fra oktober 1979, som ministeren nævnte, mellem ministeriet for kulturelle anliggender, radiorådet og undervisningsministeriet er nogen god aftale, for vi finder, at der i aftalen er tale om en lidt uheldig sammenblanding af ansvaret for, hvad der produceres og sendes, mellem Danmarks Radio, undervisningsministeriet og landscentralen. Senest har vi i vort forslag til udgiftsreform i øvrigt foreslået, at landscentralen for undervisningsmidler nedlægges.

Venstre kan på den baggrund tilslutte sig intentionen i CDs beslutningsforslag nr. B 78. Vi er enige i, at også ansvaret for Danmarks Radios programvirksomhed inden for undervisningsområdet bør underkastes de i radiolovens § 9 fastsatte regler for radiorådets tilsynspligt, men måske burde man overveje etablering af et ansvarligt undervisningsråd el. lign. under Danmarks Radio. Det var en tanke, der eventuelt kunne overvejes i tilknytning til det udvalgsarbejde, som ministeren gjorde opmærksom på.

I øvrigt mener vi, at Danmarks Radios monopol bør brydes, også af hensyn til alsidigheden i udsendelser af undervisningsmæssig karakter.

Flemming Jensen (KF):

Ja, i øvrigt mener vi det samme, som der blev sluttet af med her. Det kan vi jo sige nogle gange i den kommende tid – så hjælper det måske.

Vi forstår i det konservative folkeparti ganske godt, at spørgsmålet om Danmarks Radios undervisningsudsendelser nu bliver taget op. Ikke mindst den sidste tid har disse udsendelser givet anledning til debat og megen efter vor mening særdeles berettiget kritik. Vi vil ikke skjule, at vi deler den opfattelse, at nogle af udsendelserne har været, som centrum-demokraterne siger det, i strid med de alsidigheds- og fairnessprincipper, som gælder for radioens øvrige programvirksomhed.

Men netop når Danmarks Radios øvrige virksomhed nævnes, kan det måske undre, at forslagsstillerne ønsker en lovændring, så de omtalte udsendelser underkastes radiorådets

[Flemming Jensen]

tilsynspligt. Det forekommer, at man har hørt nu og da, at det kan være vanskeligt netop her at trænge igennem med synspunkter, der ikke deles af flertallet.

Efter konservativ opfattelse må der i de omtalte udsendelser og for de omtalte udsendelser være et klart parlamentarisk ansvar, og vi mener også, at det findes: ansvaret er og ansvaret må være ministerens, og det skal ikke kunne tilsløres af landscentraler eller andet. Der er vel ingen, der forlanger, at ministeren skal tvangsindlægges til alle disse udsendelser, det ville være for grusomt, men vi foretrækker at have en ansvarlig minister, så man f. eks. kan tage fat i udsendelser som den meget kritisable udsendelse om kvinder og fred.

Poulsgaard (FP):

Får man ikke den, man elsker, så må man elske den, man får. Det, vi elsker, er en fri radio, en reklamefinansieret radio. Det er der desværre ikke flertal for her i folketetinget. Jeg synes nu ikke, at hr. Flemming Jensen skulle være så pessimistisk; der var ikke flertal for det. Nej, der er ikke flertal for en ændring i radiorådet, men der er i hvert fald flertal for det i befolkningen. Det er bare sørgeligt, at socialdemokratiet ikke snart har forstået de toner, men vi kan håbe på, at det kommer.

Når vi som sagt ikke kan få den, vi elsker, så må vi elske den, vi får, og vi kan i hvert fald fuldt ud støtte dette forslag. Det må være rimeligt, at så længe vi har det, er det radiorådet, der har den fulde kontrol og ansvar, så derfor kan jeg sige, at jeg regner med, at vi vil bakke op.

Jeg vil da gerne lige sige til hr. Øllgaard, der var inde på den tanke, at vi måske skal have et råd til oprettet, at det ikke er råd og den slags ting, vi har brug for i dette land. Vi har brug for nogle handlinger, der kunne få noget gang i det.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Fra SFs side har vi for en gangs skyld en lille smule forståelse for centrum-demokraternes forslag. Det sker så sjældent, så nu skal det da påpeges. Vi synes nemlig heller ikke, at det er så opmuntrende, når undervisningsministeren i panik tager udsendelser eller dele af udsendelser ud af programmet. Men vi synes på den anden side, at det med

den måde, radiorådet arbejder på i dag, hvor man sidder og piller i alle små detailspørgsmål og vrider og drejer den ene klage efter den anden, som er meget irrelevante, ikke er særlig betimeligt at komme med et forslag som dette.

Vi har for nylig førstebehandlet et forslag til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed fra os, og dér har vi påpeget, at det ville være ønskeligt, at man fik mere generelle drøftelser i radiorådet. Hvis man kunne få det gennemført, sådan at rådet ikke skal sidde og pinde det hele ud, så ville vi se anderledes positivt på et forslag som dette.

Lone Dybkjær (RV):

Da mit partis ordfører, hr. Ole Vig Jensen, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne sige følgende:

Vi finder ikke, at der er det belæg for kritikken, som er anført i centrum-demokraternes bemærkninger til forslaget, men vi anerkender på den anden side, at der er problemer med, at de to virksomheder er holdt adskilt, og vi er derfor villige til at diskutere spørgsmålet nærmere i udvalget. Da ministeren har oplyst, at der er nedsat et udvalg, der arbejder med disse ting, finder vi, at det er mest hensigtsmæssigt at vente på, at dette udvalgsarbejde er færdigt.

Jeg prøvede på at høre efter, om der var en oplysning om, hvor længe dette udvalg skulle arbejde, men jeg kunne i hvert fald ikke med det, jeg hørte, finde det. Derfor vil jeg godt lige spørge, hvornår dette udvalg er færdig med sit arbejde. Hvis det er færdigt i løbet af ret kort tid, finder vi det rimeligt at afvente udvalgsrapporten.

Chr. Christensen (KrF):

Baggrunden for dette forslag er klart lagt frem i det problem, at undervisningsudsendelser produceret af Danmarks Radio for undervisningsministeriet ikke er inde under radiorådets tilsyn. Da disse udsendelser efter centrum-demokraternes opfattelse ofte er i strid med de alsidighedsprincipper, der gælder for Danmarks Radio, søger man altså nu fra forslagsstillernes side at bringe dette område fra landscentralens ind under radiorådets tilsyn.

Vi finder i kristeligt folkeparti forslaget rimeligt begrundet, og at erfaringerne har

[Chr. Christensen]

vist dets berettigelse. Derfor kan vi tilsige positiv drøftelse i udvalget.

Alfred Hansen (DR):

Retsforbundet har en vis sympati for forslaget fra CD. Vi mener i og for sig, at der kunne være en vis rimelighed og fornuft i, at også uddannelsesudsendelser kommer ind under radiorådets tilsyn, som flere andre ordførere allerede har tilkendegivet det.

Det er jo sådan, at i det øjeblik man vil klage, er det for uddannelsesudsendelsernes vedkommende ministeren, der klages til, og det er vel meget naturligt. I hvert tilfælde er det en kendsgerning, at ministeren, uanset hvem ministeren måtte være, er tilbøjelig til at skæve til egne partiinteresser og egen politisk opfattelse. Det vil således meget ofte være en ensidig vurdering, der ligger til grund for resultatet af en sådan klage.

Hvis det derimod var radiorådet, så må man sige, at det dog trods alt er mere alsidigt sammensat. Selv om vi endnu en gang fra retsforbundets side vil benytte lejligheden til at udtale, at vi mener, politikerne burde ud af radiorådet, så er det dog sådan, at selv om politikerne endnu ikke er ude af dette radioråd, så er det trods alt et mere alsidigt sammensat forum. Vi mener, at den politiske styring, der ligger i den nuværende ordning, ikke altid virker heldig. Vi mener, at de politiske partier og partipolitik bør ud af denne kontrolinstans, uanset om det er ministeren eller radiorådet, der er ankeinstansen. Vi vil give dette forslag et par positive ord med på vejen.

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg har da vist god grund til at sige tak til flere forskellige sider for den forståelse, der har været for dette forslag. Jeg takker så meget mere, som jeg ved, at de forskellige ordførere i radiospørgsmål har nogle kæpheste, som det er deres forpligtelse og deres ret at ride. Det gjorde de måske også, men de glemte altså ikke det, der var sagen i denne forbindelse, og det vil jeg da gerne sige tak for.

Hvad der nu kommer ud af det, kan jeg selvfølgelig ikke forudse, men jeg håber i hvert fald, at man i udvalget vil grave meget i den redegørelse, som ministeren gav i dag. Jeg kan ikke huske det hele, jeg glæder mig

til at læse det, men så vidt jeg kunne se, så er den ordning, der er truffet, ét stort forsøg på at skjule, hvem der egentlig har ansvaret for hvad. Nu skal jeg ikke rippe op i en sag, som verserer, og som synes at nærme sig en heldig afslutning, set fra vores synspunkt. Men den sag har ifølge de udtalelser, embedsmænd har fremsat til bladene, netop vist, at der er faktisk ingen, der ved, hvad andre gør, og der er ingen, der egentlig bærer ansvaret for dit eller dat, og man bliver nærmest forskrækket, hvis nogen stiller et spørgsmål i den retning. Det bliver udvalgets opgave at grave dybere i dette og spørge sig mere frem vedrørende disse ting.

Jeg kan da godt forstå, at nogle undrer sig over, at jeg, eller mit parti, netop beder om at få disse ting i radiorådet, for guderne skal vide, at vores tillid til, at radiorådet kan sætte tingene på plads, kan være på et meget ringe sted. Men tingene skal jo hænge sammen; vi prøver netop også på at få radioloven revideret, sådan at radiorådets forpligtelser ikke er defineret af radiorådet selv med ét politisk flertal mod et politisk mindretal, men står i selve loven. Vort forslag gik ud på, at det, der er vedtaget som publiceringsregler af et flertal i radiorådet, ophøjes til at være en del af loven, med de konsekvenser, det nu må have med hensyn til rettergang på forskellig måde. Det er den korrigerede radiolov, vi gerne vil have skal være rammen omkring dette. Derfor må vi henvise til, at det er dér, det ville høre hjemme.

Når det fra SFs side nævnes, at det bedre kunne gå, hvis man tog mere generelle drøftelser i radiorådet, skal jeg ikke på nogen måde angribe den bemærkning, for naturligvis kan ordføreren for SF ikke vide, hvordan det faktisk foregår. Det, der faktisk sker i radiorådet – det har vi talrige erfaringer for – er, at kritiske indvendinger, ikke af politisk karakter, men begrundet i radiolovens bestemmelser om, hvordan det skal være, alsidighed osv., drukner i generelle diskussioner om vind og vejr og alt muligt andet. Jeg kan nævne, at man på et møde i radiorådet for nylig gik så vidt – det var et åbent møde, derfor må det refereres – at nogle stærkt kritiserede båndværkstedsudsendelser blev hevet frem til debat i et forum, hvor amtsprogramudvalgsrepræsentanterne var til stede, og hvor de oven i købet blev bedt om først at udtale sig om det. Jeg mener, at det strider

[Erhard Jakobsen]

imod loven, jeg mener, at det er helt umuligt, at klager, der er rejst af radiatoradsmedlemmer, kan komme til debat i et organ, hvor nogle, der ikke er medlemmer af radiatoradet, deltager i debatten. Jeg mener, at det må være helt forkert.

Dette blot for at sige til SFs repræsentant, at desto mere man lægger det over i generaldebat, desto mindre virkning får radiatoradets tilsynsret og tilsynspligt. Det er jo det enkelte radiatoradsmedlem, der har denne pligt til at se efter, at programmerne er i overensstemmelse med de retningslinjer, radioloven giver. Hvis man drager det over i almindelige debatter, så er man færdig med den kritik, så er den skubbet til side. Det er netop den modsatte tendens, man skulle fremme. Men naturligvis, jeg kender SFs intentioner, forstår dem fuldstændig, og det er naturligt, at SF fremhæver det ved denne lejlighed.

Jeg vil gerne bede ministeren om i dag at forsikre – det er den foreløbige milesten, vi kan nå – at man i det udvalg, der nu arbejder, inden det bliver færdigt, har taget præcis stilling til: hvem har ansvaret for hvad? Når der skal laves en udsendelse, er det så noget, nogen i landscentralen kan begynde på eller nogen ved Danmarks Radio kan begynde på, altså i undervisningsafdelingen? Hvem kan begynde på det?

Hvor får man de generelle retningslinjer fra? Er der ingen, der opstiller generelle retningslinjer for en udsendelse, der skal gå ud til hundreder eller tusinder af skolebørn? Er der ingen generelle retningslinjer? Gælder heller ikke de publiceringsregler, som gælder for Danmarks Radios øvrige udsendelser? Vil man sikre sig, at udvalget i hvert fald som minimum opstiller de generelle retningslinjer, som radiatoradet anser for gyldige? Kan ministeren forsikre, at hun vil forelægge det for udvalget, at man i hvert fald som minimumskrav opstiller, at radiolovens bestemmelser fortolkes, som radiatoradet nu har gjort det gennem sine publiceringsregler, at de – jeg havde nær sagt selvfølgelig – også gælder for undervisningsudsendelser?

Det er det første. Det næste er: hvem fører så kontrol med, at disse regler overholdes? Jeg viger ikke tilbage for den påstand, som jeg har fremsat gang på gang og kan dokumentere, at der er 7 udsendelser om dagen i Danmarks Radios program 1 og program 3, der overtræder publiceringsreglerne, nemlig

ved at være udtryk for noget, som man efter publiceringsreglerne ikke må. Men der er ingen, der påtaler det. Vi er nogle stykker, der prøver at påtale så meget som muligt, men det er jo menneskeligt uoverkommeligt. Det bliver ikke påtalt, det bliver ikke kontrolleret. Ingen følger udsendelserne med en sådan nøjagtighed, at man er i stand til virkelig at føre kontrol med det. Vil ministeren pålægge udvalget at tage det spørgsmål op? Efter at man har givet retningslinjer, er det dog meget naturligt at sige: hvem kontrollerer, at disse retningslinjer er fulgt? Hvis de ikke er fulgt, hvem kan så foretage sig noget? Kan man standse udsendelserne, i hvert fald deres videre udsendelse ud til skolerne osv.? Det er det, man ingenting ved om i dag. Det fremgik jo af ministerens svar forleden dag.

Landscentralen mener, at man har ret til at gå videre med nogle ting, som ministeren i og for sig ud fra forskellige synspunkter ville fraråde og har taget en bestemt holdning til i den sag, vi har her. Hvem har ansvaret fra starten for retningslinjerne og derefter for kontrollen? Og derefter: i tilfælde af overtrædelse, hvem har da ansvaret for, at man ikke bare kan køre videre?

Mere værdifuldt, end om vort forslag i og for sig bliver vedtaget, vil jeg betragte det, om denne debat og denne sags rejsning måtte ende i, at udvalget gav klart forståelige regler. Det udvalg, jeg taler om, er altså ikke folketingets udvalg, det er det udvalg, som ministeren talte om var nedsat. Hvis dette udvalg giver klare regler for den ansvarsfordeling, som jeg har talt om her, skal centrum-demokraterne ikke gøre en stor sag ud af, at vi ikke får forslaget vedtaget.

Jeg skal minde om, at da denne sag var til debat i radiatoradet – det var desværre på et lukket møde, så det kan jeg ikke referere – var der et flertal af de politiske partier, herunder Arbejdernes Radio- & Fjernsynsforbund, der bad om, at vi i folketinget ville føre undervisningsafdelingen tilbage til radiatoradets regie. Det kan jeg referere, fordi arbejdernes radioforbund har sagt det ved flere lejligheder. Man ønsker dette henlagt under radiatoradet igen. Derfor kunne vi have god grund til at føre det frem. Det var rimeligt at forvente, at det blev gennemført. Men jeg understreger, vi faktisk er mere ivrige efter, at det af ministeren nedsatte udvalg optrækker de linjer, som jeg talte om, for

[Erhard Jakobsen]

ansvar, for kontrol og for det videre forløb. Jeg synes nok, det hidtidige forløb af de sager, der er rejst, har vist, at det er her, der er brug for et initiativ et eller andet sted fra.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Når hr. Erhard Jakobsen efterlyser regler for ansvarsfordelingen, må jeg sige, at de regler eksisterer. Det var bl. a. det, jeg var inde på i mit første, ret lange indlæg. Jeg valgte netop at tage det med, fordi der nok rundt omkring har hersket den forestilling, at disse regler ikke fandtes. Derfor brugte jeg lidt tid på nøje at gennemgå dem.

Når hr. Erhard Jakobsen derefter siger, at der er ingen, der fører kontrol med reglernes overholdelse – jeg tror, det var op til 7 udsendelser om dagen, der overtrådte reglerne efter hr. Erhard Jakobsens opfattelse – kan jeg ikke dy mig for som gammelt radiorådsmedlem at sige, at jeg er ganske uenig med hr. Erhard Jakobsen i det spørgsmål.

Hr. Erhard Jakobsen spurgte mig, om jeg ville forsikre, at udvalget skulle tage ganske klar stilling til en række konkretiserede ting. Dertil vil jeg sige, at det, jeg har bedt udvalget om, er at undersøge og kulegrave landscentralens virksomhed og eventuelt at stille forslag til ændringer. Disse forslag skal selvfølgelig være gennemarbejdede og velbegrundede, men jeg kan ikke her i dag stå og love konkret en række ting, al den stund jeg endnu ikke ved, hvilke forslag udvalget vil komme frem til. Men det skal selvfølgelig være gennemarbejdede og velbegrundede forslag.

Erhard Jakobsen (CD):

Naturligvis tvivler jeg ikke om, at ministeren selv mener, at den redegørelse, ministeren gav – og som jeg indrømmer var lang – skulle angive ansvarsfordelingen, men det gør den bare ikke. Hvis man begynder at græble op, hvad de sager, vi har rejst, viser, er der ikke rigtig nogen, der ved, hvem der egentlig giver ordre eller har ansvaret. Men det kan udvalget jo – her mener jeg folketingsudvalget – grave nærmere i og konstatere, om der faktisk er tale om en ansvarsfordeling.

Jeg kan ikke forstå, at ministeren ikke kan give tilsagn om at bede udvalget – og her taler jeg ikke om folketingsudvalget, men om det udvalg, ministeren har nedsat – om i

hvert fald at sikre, at det sker i det forslag, som udvalget skal fremlægge.

Med den holdning, ministeren nu har til dette arbejde i udvalget, må jeg nok sige, at jeg bliver meget ivrig efter at få dette forslag vedtaget. Hvis ministeren ikke engang som et minimum kan love, at det udvalg vil tage disse problemer op, som i allerhøjeste grad har vist sig at eksistere med hensyn til ansvarsfordelingen, hvis man ikke engang kan få tilsagn om, at det skal tages op, så der dog var en lille forbedring her, så er der kun én ting at gøre, og det er at sørge for ved en vedtagelse af dette forslag ved anden behandling at få fremtvunget en ændring af ordningen. Jeg er sikker på, at dette synspunkt deles af ret mange i de politiske partier, jfr. mine bemærkninger før om holdningen blandt radiorådets medlemmer.

Jeg må understrege, at når jeg talte om 7 overtrædelser om dagen, så var det ikke i skoleudsendelserne, så var det i Danmarks Radios almindelige udsendelser. Jeg tror også, jeg sagde, det var i program 1 og program 3.

Det er da udmærket, at ministeren engang var medlem af radiorådet. Jeg ved ikke, hvor mange udsendelser ministeren hørte dengang. Mine erfaringer fra radiorådsmøder er ikke just, at radiorådsmedlemmernes meste tid fordrives med at lytte til udsendelserne. Man skal være meget heldig for at træffe et radiorådsmedlem, der har hørt en udsendelse, man klager over. Det kan selvfølgelig have været anderledes for ministerens vedkommende dengang, men jeg er i hvert fald sikker på, at ministeren har andre ting at tage sig til i dag – det er vi med til at sørge for – end at lytte til Danmarks Radios udsendelser, hvorimod jeg, enten ved at lytte direkte eller ved at lytte til båndoptagelser af de pågældende udsendelser, faktisk må høre 5–10 timers udsendelse om dagen. Det er derfor, jeg ved, at det faktisk foregår på den måde, og det er på den baggrund, jeg har udtalt mig ved mange lejligheder og også gør det ved denne lejlighed.

Jeg siger stadig væk, at det kunne alt sammen tale for, at der ingen grund er til at lægge det hen under radiorådet, for det har altså ikke kunnet sørge for det, men sådan kan vi jo få det hele til at svømme. Vi er nødt til at prøve at tømre tingene sammen bid for bid,

[Erhard Jakobsen]

sådan at der kan komme noget ordentligt ud af det.

Jeg må slutte denne omgang med at opfordre til – ikke mindst på baggrund af ministerens udtalelser – at man prøver at komme igennem med det beslutningsforslag, som CD her har fremsat.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg skal da ikke have noget imod at pådrage mig hr. Erhard Jakobsens vrede. Det skal bare være på et reelt grundlag. Hr. Erhard Jakobsen startede med at spørge mig, om jeg helt klart kunne forsikre, at dette udvalg ville udtale sig konkret, og så blev der nævnt en lang række specifikke ting. Det gav jeg et svar på, hvorefter hr. Erhard Jakobsen står op og siger, at når jeg ikke engang vil love, at udvalget tager nogle af problemerne op Der er forskel på de to ting. Jeg har bedt udvalget om at beskæftige sig med disse ting, og det går jeg ud fra at udvalget også gør, al den stund det er bedt om det. Men derfra til at sige, at det helt klart skal tage stilling til en række specificerede ting, når jeg overhovedet ikke ved, i hvilken retning udvalgets forslag vil gå, er dog et spring.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Ingen kender vist bedre end jeg alle de mange ord, man er i stand til at bruge i forskellige forbindelser for at skjule, hvordan sagen hænger sammen. Jeg gentager, at de sager, der har været rejst, har vist, at ingen ved, hvem der har ansvaret for hvad. Så er det dog meget naturligt at bede om, at det udvalg, der nu bliver nedsat, i hvert fald prøver at fastlægge det ansvar, som jeg så prøver at dele op i forskellige punkter. Jeg beder om, at man i udvalget følger denne debat op – i hvert fald at man i folketingsudvalget tager sagen op og sørger for, at disse ting bliver undersøgt det ene sted eller det andet sted, om det er rigtigt, som jeg påstår, at ingen har ansvaret for noget. Jeg håber, man vil komme til den konklusion, at det er der faktisk ikke, og derfor er det bedst at lægge det hen under radiatorådet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (J. K. Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et freds- og konfliktforskningsråd.

[Af Bjørn Poulsen (SF) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 81. Fremsat 11/3 80).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Dette forslag om oprettelse af et freds- og konfliktforskningsråd kan umiddelbart forekomme velbegrunderet. Ikke mindst i betragtning af de næsten ufatteligt store ressourcer, som bruges til oprustning rundt omkring, kan det synes nærliggende at bruge ressourcerne også på denne slags. Når jeg alligevel nærer en vis skepsis over for forslaget, skyldes det flere forhold.

Først vil jeg dog godt nævne, at tanken om en indsats af denne art har været fremført tidligere i regeringen og også her i folkettinget. I 1961 nedsatte regeringen det såkaldte nedrustningsudvalg, der hvert år afgiver en rapport til udenrigsministeren, og yderligere nedsatte regeringen i 1968 et sagkyndigt udvalg, det såkaldte Seidenfadenuvalg, som i 1970 afgav en redegørelse om problemer i dansk sikkerhedspolitik. I folketingsåret 1971-72 fremsatte det radikale venstre forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et fond til finansiering af særlige sikkerhedspolitiske initiativer, men et senere lovforslag i den anledning fremsat af udenrigsministeren blev ikke vedtaget. Senest har de radikale den 5. februar i år fremsat forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et sagkyndigt og uafhængigt udvalg til at undersøge og